

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
10-437 Olsztyn
Dworcowa 60

WOOS.411.48.2017.MT

2017 -03- 30

Olsztyn, 2017-03-30

2402
751

p. M. Keczmarczył

Burmistrz Miasta i Gminy Ruciane-Nida
12-220 Ruciane - Nida
Al. Wczasów 4

30.03.2017

OPINIA

dotyczy: Projektu planu gospodarki niskoemisyjnej

Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu: projekt „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Ruciane - Nida na lata 2017-2025”

Załączniki:

1. uzgodnienie zakresu prognozy do PGN_gmina Ruciane-Nida.(104500_108217).docx
2. uzgodnienie zakresu prognozy do PGN_gmina Ruciane-Nida.(104500_108217).docx.xades

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2017-03-30T07:33:28.318Z

Podpis elektroniczny

Olsztyn, 30 marca 2017 r.

WOŚ.411.48.2017.MT

**Burmistrz Miasta i Gminy
Ruciane-Nida**

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.), w związku z pismem z 22 marca 2017 r., znak: nie podano (data wpływu do RDOŚ w Olsztynie 24.03.2017 r.), przedłożonym przez Burmistrza Miasta i Gminy Ruciane-Nida,

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w **prognozie** oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu:

projekt „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Ruciane - Nida na lata 2017-2025”
zgodny z wymaganiami art. 51 ust. 2 pkt 1-3 ww. ustawy.

Informuję na wstępie, że od 1 stycznia 2017 roku weszły w życie zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.). W odniesieniu do strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, zmiany dotyczą wymagań w zakresie **sporządzania prognoz** oddziaływania na środowisko. Wprowadzono nowe wymagania, zawarte w **artykule 51 ust. 2 pkt 1 lit. f**, w którym to artykule, do **obowiązującej zawartości prognozy**, dodano:

oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.

Oświadczenia, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f oraz art. 66 ust. 1 pkt 19a, składa się **pod rygorem odpowiedzialności karnej** za składanie fałszywych oświadczeń.

Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „**Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia**”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Uwarunkowania ogólne do opracowania prognozy:

Celem **Planu gospodarki niskoemisyjnej (PGN)** jest określenie wizji rozwoju gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Jego kluczowym elementem jest wyznaczenie **celów strategicznych i szczegółowych**, realizujących określoną politykę gminy w tym zakresie. Cele w PGN powinny być: konkretne, mierzalne, realne i określone w czasie. Głównym celem PGN jest ograniczenie emisji i musi być on jasno i mierzalnie zdefiniowany (w postaci względnej lub bezwzględnej).

Plan ma również za zadanie określić, w jaki sposób gmina zrealizuje wyznaczone cele. Należy więc opisać działania planowane (inwestycyjne i nieinwestycyjnie), sposób ich finansowania oraz metodę monitoringu realizacji planu w kolejnych latach (co najmniej na okres 2014-2020, z możliwością wydłużenia perspektywy czasowej). Podstawą opracowania planu jest wykonanie **rzetelnej inwentaryzacji emisji gazów** cieplarnianych z obszaru gminy, opartej na jej bilansie energetycznym. Należy w niej ująć budynki publiczne i mieszkalne, transport, gospodarkę odpadami oraz przemysł i usługi. Na podstawie zidentyfikowanych możliwości, należy zaplanować działania realizujące wyznaczone cele. Muszą się one opierać na już istniejących planach i

strategiach. Dla planowanych działań, należy wskazać mierniki osiągnięcia celów, źródła finansowania oraz plan wdrażania, monitorowania i weryfikacji.

Prognoza do projektu powyższego dokumentu powinna przede wszystkim:

- opisać główne założenia i cele dokumentu,
- dokonać oceny skutków (pozytywnych, negatywnych i obojętnych) dla środowiska (w tym społecznych) w wyniku wdrażania jego zapisów lub zaniechania wdrożenia,
- uzasadnić wybór przyjętych do realizacji wariantów planu pod kątem późniejszych **skutków dla środowiska** oraz pod kątem **efektów ekologicznych**, które powinny uwidocznić się przede wszystkim w poprawie stanu jakości powietrza na terenie gminy/miasta, np. ograniczeniu **niskiej emisji**,
- dokonać oceny rzeczywistych zagrożeń i ryzyka konfliktów oraz wskazać rozsądne alternatywne rozwiązania, które pozwoliłyby ewentualne zagrożenia wyeliminować lub znacząco ograniczyć,
- przedstawić zaplanowany system monitoringu, oparty na odpowiednio dobranych i zweryfikowanych wskaźnikach, stanowiący podstawowe źródło wiedzy na temat przebiegu i postępu procesu wdrażania *planu* (...) oraz osiągania zamierzonych celów, a także metody analizy **skutków realizacji** postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, w odniesieniu do środowiska,
- sformułować **wnioski i rekomendacje**, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy formułowaniu ostatecznej wersji ww. dokumentu.

W prognozie należy zidentyfikować **główne problemy mające wpływ na ochronę środowiska** na terenie gminy/miasta oraz odnieść się do poniższych zagadnień:

- uwzględnić sprawność istniejącego systemu energetycznego gminy/miasta, określić potrzeby w tym zakresie, w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego,
- uwzględnić oddziaływanie tzw. niskich źródeł emisji zanieczyszczeń (głównie lokalne kotłownie opalane węglem, bez urządzeń filtrujących),
- konieczność modernizacji istniejących źródeł energii elektrycznej i ciepłej,
- konieczność podniesienia jakości dostaw energii,
- konieczność rozbudowy i modernizacji elektroenergetycznych sieci i urządzeń dostawczych wysokich, średnich napięć,
- zmniejszenie energochłonności gospodarki, konieczność termomodernizacji budynków,
- podnoszenie **świadomości społecznej** w racjonalnym użytkowaniu energii,
- zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w produkcji energii, konieczność rozbudowy infrastruktury wykorzystującej odnawialne źródła energii,
- wykorzystywanie nieużytków rolnych pod uprawy energetyczne oraz wykorzystywanie produktów rolnych na wysokowydajne nośniki energetyczne.

Prognoza oddziaływania na środowisko *do planu* (...) powinna przede wszystkim uwzględniać oraz przeanalizować następujące aspekty:

- ocenę stanu istniejącego w zakresie **zapotrzebowania gminy na nośniki energii, planowane kierunki rozwoju, przewidywane zmiany (prognozy zmian), ocenę możliwości i potencjału gminy do wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz paliwa alternatywnego** (dokonać oceny odnawialnych zasobów energii na podstawie zasobów gminy, np. geotermalnych i hydroenergetyki, energii wiatrowej, energii słonecznej, energii zawartej w biomasie i biopaliwach, energii z odpadów, skojarzone wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła, ciepło odpadowe z instalacji przemysłowych),
- tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego, uwzględniających projekt planu, w tym instalacje OZE,
- racjonalizację zużycia energii, energooszczędne technologie,
- potrzebę ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (redukcję CO₂),
- wielkość emisji (imisji) zanieczyszczeń z systemów energetycznych, możliwości jej ograniczenia.

Prognoza powinna przedstawić oddziaływanie na środowisko wszystkich zaplanowanych działań, zadań oraz ewentualnych przedsięwzięć, realizowanych w ramach *planu* (...), polegających np. na modernizacji, rozbudowie, ewentualnej budowie nowych źródeł ciepła, w

tym źródeł niekonwencjonalnych i odnawialnych oraz infrastruktury technicznej (w tym sieci przesyłowych). Powinna również odnieść się do możliwości zagospodarowania ciepła z instalacji przemysłowych, np. odzysk energii w procesie *R1* **wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii** (instalacje do przetwarzania odpadów z odzyskiem energii).

Przy planowaniu wszelkich działań (w tym ewentualnych inwestycji stanowiących instalacje i przedsięwzięcia w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, np. elektrowni konwencjonalnych, elektrociepłowni lub innych instalacji do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej, instalacji wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru, stacji elektroenergetycznych lub napowietrznych linii elektroenergetycznych, instalacji do przesyłu gazu, budowę stacji redukcyjnych) **uwzględnić istniejące oraz planowane obszary prawnie chronione, ochronę gatunkową oraz korytarze ekologiczne**, a także zagrożenia dla tych obszarów, spowodowane zajęciem siedlisk na potrzeby budowy obiektów infrastruktury.

Z uwagi na możliwość wystąpienia sytuacji konfliktowych, przy konkretnym lokalizowaniu i projektowaniu przedsięwzięć sektora energetycznego, należy zastosować rozwiązania minimalizujące skutki spodziewanych konfliktów. W prognozie należy zatem rozważyć i przedstawić realne warianty lokalizacyjne, techniczne i technologiczne z uwzględnieniem zasady ograniczenia negatywnego wpływu gospodarki energetycznej na środowisko naturalne i klimatyczne.

W prognozie należy przedstawić zestawienie korzyści/strat ekologicznych w relacji z konsekwencjami *środowiskowo- społeczno- ekonomicznymi*.

Biorąc pod uwagę sektorowy, strategiczny i kierunkowy charakter powyższego dokumentu, za konieczną należy uznać integrację działań programowych w sferze energetycznej na poziomie regionalnym, w powiązaniu ze strategiami szczebla krajowego w zakresie spójności zadań sektora energetycznego i paliwowego, ujętych w wielu dokumentach programowych.

Prognoza do projektu dokumentu powinna zatem:

1. zawierać

a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;

- należy w opracowywanej prognozie uwzględnić i dokonać odniesienia do:

- **wszystkich dokumentów opracowanych na potrzeby gminy/miasta, mających charakter dokumentów strategicznych, uwzględniających sferę przestrzenną, ekonomiczną i społeczną,**
- **wszystkich dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska opracowanych na poziomie lokalnym, w tym zwłaszcza do:**

- **wszystkich planów i programów gminy na rzecz podniesienia efektywności energetycznej budynków, termomodernizacji obiektów budowlanych, modernizacji sieci oświetleniowej, ograniczenia niskiej emisji, upowszechniania OZE i rozproszonej produkcji energii, budowy przyjaznej komunikacji, transportu kolejowego, autobusowego, samochodowego i rowerowego, monitoringu energetycznego budynków,**
- **miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy/miasta, szczególnie w aspekcie przyjętych w tych dokumentach rozwiązań infrastrukturalnych, w tym zaopatrzenia w ciepło i energię,**
- **strategii rozwoju gminy/miasta, Programu Ochrony Środowiska, programów rewitalizacji,**
- **planów rozwoju przedsiębiorstw (o ile zostały opracowane),**

regionalnym, w tym zwłaszcza do:

- **Programu Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀ wraz z Planem działań krótkoterminowych (...);**

- Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami L_{DWN} i L_N ,
  - Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
  - Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2014-2020 (szczególnie rozdziału 2.4. dotyczącego osi priorytetowej **efektywność energetyczna** i priorytetów inwestycyjnych w tym zakresie),
  - Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025,
  - Programu Ekoenergetycznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
  - Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego (przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr VII/164/15 z dnia 27 maja 2015 roku),
  - dokumentu o nazwie: Delimitacja obszarów potencjalnej lokalizacji dużej energetyki wiatrowej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (projekcja przestrzeni województwa pod kątem ewentualnej lokalizacji dużej energetyki wiatrowej),
  - Programu ochrony środowiska dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
  - Planu Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko-Mazurskiego (zwłaszcza w aspekcie zagospodarowania odpadów poprzez odzysk energii zawartej w tych odpadach, produkcję paliw alternatywnych),
  - Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy/miasta,
- krajowym**, w tym zwłaszcza do:
- Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (przyjęty 4 sierpnia 2015 r. w wersji do konsultacji społecznych),
  - Krajowego Programu Ochrony Powietrza (wersja II-poprawiona, obowiązuje od 1 października 2015 roku),
  - Strategii Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko,
  - Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku,
  - Krajowego planu działań, dotyczącego efektywności energetycznej (drugi KPD przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 17 kwietnia 2012 r.),
  - Krajowego planu działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych,
  - Polityki klimatycznej Polski,
  - Polityki Ekologicznej Państwa,
  - Krajowego Planu Gospodarki Odpadami.
- Powiązania z ww. dokumentami powinny dotyczyć zwłaszcza **spójności celów, kierunków działań, priorytetów ekologicznych** ustanowionych w tych dokumentach. Powiązania te powinny zabezpieczyć właściwą koordynację i spójność polityk i strategii różnego szczebla oraz ich zgodność z planami zagospodarowania przestrzennego.

Prognoza powinna również zawierać:

b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

- np. metoda oceny realizacji celów oparta na analizie zgodności treści ocenianego dokumentu z kryteriami zawartymi w obowiązujących międzynarodowych i krajowych dokumentach oraz przepisach,
- metoda macierzy interakcji do analizy wpływu działań na poszczególne komponenty środowiska,

c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania - monitoring realizacji,

- w opracowywanej prognozie należy uwzględnić system i częstotliwość działań monitoringowych w odniesieniu do wskaźników osiągnięć (produktu, rezultatu oraz oddziaływania),

- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko (lub informacja o braku takiego oddziaływania),
e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2. Prognoza powinna również określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- w punkcie tym należy między innymi przedstawić krótką ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego regionu/gminy/miasta stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- b) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- w tym punkcie należy uwzględnić występujące na terenie gminy/miasta (lub będące w zasięgu oddziaływania) wszystkie formy ochrony przyrody,
  - jeśli dane formy nie występują należy to wyraźnie zaznaczyć w prognozie,
  - jeśli nie przewiduje się oddziaływania na formy ochrony przyrody należy w prognozie wykazać brak oddziaływania,
  - uwzględnić konieczność ochrony zasobów i walorów przyrodniczych, w szczególności zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, terenów leśnych, walorów krajobrazowych, terenów zielonych,
- c) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- w tym punkcie należy między innymi:
  - uwzględnić przyjęte kierunki działań i cele w ochronie środowiska (odnieść się np. do dyrektyw unijnych) zwłaszcza do zgodności celów, kierunków działań i priorytetów ekologicznych określonych w tych dokumentach, np. *poprawa efektywności energetycznej, wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii, dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej, rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw, rozwój konkurencyjności rynków paliw i energii*;
  - ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko, w tym również na obiekty historyczne i zabytkowe,
  - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
  - oddziaływania związane z przekształceniem powierzchni ziemi, powiązane ze zniszczeniem pokrywy roślinnej i warstwy gleby.

3. Prognoza powinna przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- w tym punkcie należy między innymi zwrócić uwagę na wybór rozwiązań i technologii spełniających kryteria najlepszych technik oraz spełniających standardy emisyjne służące łagodzeniu wpływow inwestycji na środowisko (uwzględnić etap budowy, eksploatacji, fazę poeksploatacyjną);
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – prognoza powinna przedstawić rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z

uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo **wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych**, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Odnosnie do konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przedstawiam następujące stanowisko:

W ocenie tutejszego organu **wskazane jest przeprowadzenie postępowania sooś, w celu dokonania oceny skutków realizacji omawianego projektu oraz zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa jako nieodzownego elementu tej procedury.**

Należy zaznaczyć, że w przypadku strategicznych ooś nie jest wymagane, aby program (plan lub dokument o innej nazwie) zawierał i określał konkretne przedsięwzięcia, natomiast **wystarczy, aby stwarzał ramy do ich późniejszej realizacji.** Powyższy dokument niewątpliwie stwarza ramy, rozumiane jako potencjalne możliwości do takiej realizacji. Dokumenty o charakterze strategicznym, ze względu na ogólność swych zapisów często uniemożliwiają szczegółowe określenie obszarów, na których przewiduje się znaczące oddziaływanie. Dokument nie wskazuje bowiem konkretnych lokalizacji, w związku z czym nie ma możliwości dokonania pełnej analizy ich oddziaływania na środowisko. Nie zmienia to jednak faktu, że **każde działanie inwestycyjne, nawet w niewielkiej skali, zmienia lokalne uwarunkowania i może mieć duże znaczenie dla funkcjonowania środowiska jako całości, w tym wszelkich ekosystemów.**

Ponadto, wszelkie działania inwestycyjne wiążące się z **przekształceniami przestrzeni zawsze wywierają wpływ na środowisko**, wiążą się bowiem ze zmianą charakteru użytkowania terenu, zmianą charakteru powierzchni biologicznie czynnej, z podziałami terenu i postępującym osłabianiem jego odporności na antropopresję.

Stwierdzenie, iż dokument posiada charakter stosunkowo ogólny nie stanowi zatem jednoznacznego kryterium odstąpienia od sooś z uwagi na fakt, że dokumenty strategiczne i o podobnym charakterze z reguły odznaczają się dużym stopniem ogólności (co często potwierdza i odzwierciedla ich nazwa, gdyż funkcjonują w sferze *planów, projektów założeń, programów, strategii itp.*).

Analizując zestawienie zazwyczaj proponowanych **działań** w PGN, należy stwierdzić, że obejmują one zarówno tzw. działania systemowe, „miękkie” i nieinwestycyjne (np. edukacja, spotkania z mieszkańcami, projekty edukacyjno-informacyjne), jak też działania „twarde”, których realizacja może stanowić przedsięwzięcia w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska. Ogólna analiza dokonana na podstawie przedstawionych przez wnioskodawcę informacji (zawarty w tabeli *opis działań przewidzianych do realizacji*), wskazuje, że przewidziane inwestycje nie powinny w sposób znacząco negatywny oddziaływać na środowisko, co nie oznacza braku oddziaływania, w szczególności na chronione gatunki roślin i zwierząt w trakcie remontów i termomodernizacji.

Zaznaczyć też należy, że na późniejszym etapie opiniowania organ opiniuje projekt dokumentu wraz z prognozą. Z uwagi na załączenie projektu PGN, organ dokonał wstępnej analizy, z której wynika, że **będzie on wymagał weryfikacji**, np.:

- w rozdziale dotyczących ochrony przyrody (od strony 22) pominięto całkowicie zagadnienie ochrony gatunkowej, w szczególności zwierząt; należałoby omówić zasady i sposób ochrony gatunków zwierząt (w szczególności ptaków) podczas termomodernizacji; problem ochrony zwierząt, które zasiedlają budynki, nieprawidłowo prowadzone prace remontowe, które powodują niszczenie ptasich lęgów, kolonii rozrodczych nietoperzy, a także utratę zajmowanych dotychczas siedlisk jest bardzo istotny i powinien zostać odzwierciedlony w dokumentacji,
- plan powinien zawierać działania w podziale na strategiczne długoterminowe (do roku 2020) oraz działania krótko- i średnioterminowe,

- w zadaniach przedstawionych do realizacji przez gminę nie przewidziano edukacji (promocja energooszczędnych rozwiązań w budownictwie, odnawialnych źródeł energii, dobrych wzorów, pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania - pozwolą na rozwój racjonalnego i energooszczędnego budownictwa indywidualnego, kampanie informacyjne dla mieszkańców zwiększą świadomość ekologiczną,
- w zadaniach przedstawionych do realizacji przez gminę (wskazanych w zał. nr 1) nie uwzględniono np. planowania przestrzennego; w mpzp należy uwzględniać zapisy w zakresie zaopatrzenia w ciepło, wskazujące na konieczność stosowania takich nośników, które nie powodują niskiej emisji,
- w zakresie spójności z innymi planami/programami brakuje uwzględniania np. Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, Krajowego Programu Ochrony Powietrza (wersja II-poprawiona) - obowiązuje od 1 października 2015 r., Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” przyjętą uchwałą Nr 58 Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r.,
- na stronie 21 i 22 (tabele) błędnie odniesiono się do *strefy wielkopolski*,
- na stronie 11 wymieniono nieaktualny już dokument (POŚ) - obowiązuje Program ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego do 2020 roku (dokument przyjęty Uchwałą Sejmiku XIX/445/16 z 30 sierpnia 2016 roku);
- na stronie 9 i 10 należy przytoczyć aktualne publikatory jednolitych tekstów ustaw.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Olsztynie
Marta Harhaj
p.o. Naczelnika Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowisko

Otrzymują: (za dowodem doręczenia) - przez **e-PUAP**

1. Burmistrz Miasta i Gminy Ruciane-Nida, Al. Wczasów 4, 12-220 Ruciane-Nida
2. aa